

*→ p. Puzos, p. Kuczyński → olt
p. KZ → pomyślenie o zmianie obrotu centralnego z uwagi na stan
20 w tej sprawie
→ p. PA → kasy ds. UE
p. KUB → olt*

**Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej**

Warszawa, data: 29 lipca 2024 r.

znak sprawy: DKK-II.5201.107.2024.RK

identyfikator kosztówki: 2799774

telefon: 22 273 79 51

e-mail: Robert.Kaluza@mfi.gov.pl

Pan Piotr Kuczera
Przewodniczący Śląskiego Związku
Gmin i Powiatów
ul. Tadeusza Kościuszki 43/5
40-048 Katowice

**Dotyczy: stanowiska Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin
i Powiatów z dnia 20 czerwca 2024 r.**

Szanowny Panie Przewodniczący,

uprzejmie dziękuję za przekazanie stanowiska Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Przedstawione przez Śląski Związek Gmin i Powiatów argumenty i propozycje dotyczące wdrażania KPO są bardzo zasadne i trudno się z nimi nie zgodzić.

Jako resort odpowiedzialny za koordynację KPO staramy się włączać partnerów społecznych, w tym przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego w proces monitorowania realizacji reform i inwestycji, opiniowania zmian w programie i kryteriów wyboru przedsięwzięć w ramach Komitetu Monitorującego KPO oraz sektorowych podkomitetów, prowadzonych przez poszczególnych ministrów odpowiedzialnych za reformy i inwestycje KPO.

Odnosząc się do kwestii wprowadzenia istotnych zmian w programie pragnę podkreślić, że właśnie finalizowany jest proces II rewizji KPO, która miała m.in. na celu urealnienie realizacji zobowiązań wynikających z KPO. Proponowane w

tel. 22 273 70 10

ul. Wspólna 2/4

śląski Związek Gmin i Powiatów
w Katowicach

www.fundusze-regiony.gov.pl/web/fundusze-regiony
www.funduszeuropejskie.gov.pl

00-926 Warszawa

Wpł. dn. ...
dz. ...

*519
2024.07.29*

rewizji zmiany wynikały z dokonanego przeglądu reform i inwestycji KPO, ale także uwzględniały szereg postulatów zgłoszonych w trakcie trwających miesiąc konsultacji publicznych. Decyzja Rady UE w tym zakresie spodziewana jest w połowie lipca br. Co do przyjętego przez poprzedni Rząd modelu wdrażania KPO, który nie uwzględnia udziału szczebla regionalnego informuję, że nie był on przedmiotem II rewizji i nie jest możliwy do zmiany na tak zaawansowanym etapie wdrażania KPO, szczególnie mając na uwadze końcową datę realizacji, czyli 31 sierpnia 2026 r.

Jeśli chodzi o kwestię wydłużenia końcowej daty kwalifikowalności KPO informuję, że zmiana ta wymagałaby zgody wszystkich państw członkowskich UE, co obecnie wydaje się mało prawdopodobne. Jednakże Polska podejmuje dialog z KE i państwami członkowskimi w zakresie wydłużenia terminu realizacji ostatnich płatności dokonywanych przez KE na rzecz państwa członkowskiego na 2027 r. Zmiana taka miałaby charakter techniczny i pozwoliłaby na faktyczne wydłużenie terminu realizacji ostatnich działań w inwestycjach KPO nawet o kilka miesięcy. Wydaje się, że zbliżająca się prezydencja PL w Radzie UE sprzyjać będzie kierunkowym uzgodnieniom w tej sprawie.

W odniesieniu do postulatu aby samorzady miały w głównej mierze możliwość uzyskania w ramach KPO wsparcia w formie grantu, a nie pożyczki zdają sobie sprawę, że samorzady są przede wszystkim zainteresowane bezzwrotną formą wsparcia. Zwracam jednak uwagę, że znaczna część inwestycji zaplanowanych w KPO jako pożyczkowe oferuje wsparcie bezzwrotne dla jednostek samorządu terytorialnego. W tym przypadku to budżet państwa bierze na siebie koszt udzielania tej pożyczki regionom w formie dotacji bądź koszt związany z częściowymi umorzeniami pożyczki. Przykładem takich inwestycji jest B3.4.1. *Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast*, E1.2.1 *Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach* czy planowana do uruchomienia B3.3.1. *Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich*.

Ponadto, jako przykład wyjścia naprzeciw oczekiwaniom samorządów można wskazać przeniesienie w ramach kończącej się II rewizji KPO inwestycji dotyczącej modernizacji infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym w zakresie opieki długoterminowej z części pożyczkowej do części dotacyjnej KPO, z jednoczesnym zwiększeniem budżetu do 300 mln euro.

Odnosząc się do kwestii uwzględnienia w KPO w większym stopniu projektów związanych z edukacją i pomocą społeczną zwracam uwagę, że w ramach finalizowanej II rewizji KPO przewidziano m.in. wstępny etap reformy opieki długoterminowej w kierunku jej dezinstytucjonalizacji. W tym zakresie wprowadzony będzie m.in. od 2026 r. tzw. bon senioralny dla osób w wieku powyżej 75 lat z potrzebami pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego. Ponadto, w obszarze mieszkalnictwa znacznie zwiększono (ze 100 mln euro do 240 mln euro) budżet na projekty dotyczące poprawy efektywności energetycznej mieszkań w budynkach wielorodzinnych, co umożliwi objęcie

działaniami termomodernizacyjnymi większej liczby budynków. W obszarze edukacji przeznaczono natomiast dodatkowe ponad 40 mln euro na prawie 90 tys. bonów dla nauczycieli klas I-III na zakup laptopów.

W nawiązaniu natomiast do kwestii refinansowania poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego wydatków w projektach włączonych do KPO uprzejmie informuję, że co do zasady wszystkie projekty rozpoczęte po 1 lutego 2020 r. mogą być kwalifikowalne, nawet jeżeli zostały już zrealizowane. Niemniej jednak aktualnie ze środków przekazanych przez Komisję Europejską w ramach pierwszego wniosku o płatność i zaliczki REPowerEU zapewnione jest bieżące finansowanie realizowanych projektów. W związku z planowanym złożeniem jeszcze w tym roku czterech kolejnych wniosków o płatność do KE można zakładać, że pozyskane refundacje z KE będą mogły być wykorzystane do przynajmniej częściowego zrefundowania ukończonych już projektów.

Reasumując, pomimo scentralizowanego charakteru Instrumentu Odbudowy i Zwiększania Odporności, finansującego KPO, obecny Rząd czyni starania by w jak największym zakresie angażować władze regionalne w realizację programu oraz by uwzględnić zgłaszane przez stronę samorządową potrzeby inwestycyjne. Z pewnością doświadczenia z wdrażania KPO, wskazujące na potrzebę większej regionalizacji tego typu instrumentów, będą wykorzystane przez Polskę w dyskusji o nowym budżecie Unii Europejskiej.

Z poważaniem

wz. Ministra

Jan Szyszko

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

